

У Београду
27.03.2020.

Републичком заводу за заштиту споменика културе
Радослава Грујића 11
11111 Београд

Заводу за заштиту споменика културе Краљево
Цара Лазара 24
36000 Краљево

ПРЕДЛОГ ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ ХОТЕЛА „ЗЛАТИБОР” У УЖИЦУ ЗА СПОМЕНИК КУЛТУРЕ

Поштовани,

Обраћамо Вам се поводом иницијативе за проглашење хотела „Златибор” у Ужицу за споменик културе. Хотел „Златибор” пројектовала је 1981. године архитекта Светлана Кана Радевић (1937–2000), прва жена архитекта из Црне Горе. Светлана Радевић је студирала архитектуру и историју уметности у Београду, а магистрала је 1973. године на Универзитету у Пенсилванији у класи професора Луиса Кана. Године 1987. радила је у атељеу Киша Курокаве у Јапану. Током последње деценије двадесетог века пројектовала је у Москви, а 1994. године је примљена у Руску академију за архитектуру и грађевинске науке. Аутор је више хотела, стамбено-пословних зграда и спомен-обележја у Црној Гори, Србији и Русији. Добитница је Савезне Борбине награде за архитектуру за хотел „Подгорица” у Подгорици, Тринаестојулске награде и награде ослобођења Подгорице. За хотел „Златибор” је освојила прво место на конкурс. У питању је хотел солитерског типа са анексом који уједно служи и као проширени ослонац.

Архитектуру хотела „Златибор” одликује специфичан третман сировог бетона, који је додатно нагласио геометризвану форму објекта. Наглашен верикализам додатно истичу тракасти низови прозора. Иноваторски приступ третирању архитектонских маса стварајући притом „драмске ефекте” једна је од главних одлика овог остварења Светлане Радевић. С обзиром да је бетон на овој грађевини коришћен као снажно ликовно средство, хотел „Златибор” се може сврстати међу најуспешнијим остварењима у духу бруталистичке архитектуре. Однос између хотела и амбијента је такође веома успешно остварен. Грађевина се уклапа са Тргом Партизана, формирајући својеврстан пандан солитеру аутора Милорада Пантовића, те завршава амбијент улице надовезујући се на стамбени блок „Златибор“ аутора Станка Мандића, који је још једно значајно архитектонско остварење у Ужицу награђено Савезном Борбином наградом, те формира контратежу отвореном и разуђеном простору трга, аутора Станка Мандића.

Хотел „Златибор” се уз хотел „Подгорица” може сврстати у најзначајнија дела у богатом опусу Светлане Радевић. С обзиром да је хотел „Подгорица” у Подгорици озбиљно угрожен рецентним адаптацијама и доградњама, а хотел „Златибор” недавно приватизован, сматрамо да имамо основану сумњу да ће два најзначајнија дела Светлане Кане Радевић и југословенске архитектуре уопште бити подвргнути променама које ће као последицу имати потпуну промену материјализације фасаде и елемената који чине основну вредност ових објеката. У случају хотела „Подгорица” немамо ингеренције, међутим за хотел „Златибор” можемо да иницирамо поступак валоризације и утврђења овог здања за културно добро.

Сматрамо да хотел „Златибор” има све елементе да се прогласи за споменик културе, како због својих изузетних архитектонских вредности које су и међународно препознате, тако и због историјског значаја хотела за туристички и привредни развој Ужица. Хотел „Златибор” представља један од кључних урбаних репера у силуети града Ужица. Објекат је био приказан на изложби “Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia 1948–1980” одржане у Музеју модерне уметности (МоМА) у Њујорку 2018. године.

Данас је хотел „Златибор” и даље у добром стању. Међутим, у питању је грађевина која је угрожена потенцијалном девастацијом, те сматрамо да је неопходно да се покрене поступак њеног утврђивања за културно добро, јер поседује све елементе који су неопходни за статус споменика културе.

С поштовањем,

др Тања Дамљановић Conley
председница Docomomo Serbia

Јелица Јовановић
секретарка Docomomo Serbia

др Владана Путник Прица
координаторка Docomomo Serbia